

Hooglied 1:5-8

1 lief'lijk voor de Bruidegom 2 verlangend naar de Bruidegom

Gemeente,

Vertel eens wat over jezelf. Echt zo'n vraag die je aan het begin van een opleiding of een vergadering kunt krijgen. Je moet jezelf even voorstellen en kort wat vertellen. Meeste mensen vinden dat niet het fijnste om te doen.

In het Hooglied horen we dat iemand zich voorstelt. Even wat vertelt over zichzelf. Even voorstellen: 'ik ben zwart doch lief'lijk.' We horen weer direct dat het dichterlijke taal is. En we herinneren ons nog van de vorige preek dat het de taal is van een meisje uit een dorpje: Sulamith. En van haar verloofde, haar bruidegomkoning Salomo. En daarin geeft de Bijbel dan lessen over hoe het tussen twee verloofden, twee gehuwden behoort te zijn. En daardoorheen horen we hoe het is tussen de hemelse Bruidegom: Jezus Christus, meer dan Salomo, en de aardse bruidskerk van de gelovigen.

1 lief'lijk voor de Bruidegom

En de bruid, het meisje uit Sulamith, zegt het in dichterlijke taal zo: zwart en toch ook lief'lijk. Zo zwart als de tenten van Kedar. Dat waren geen luxe vakantietenten, maar Bedoeienententen van zwartachtig leer, gerimpeld, kromgetrokken door de zon. Zo zie ik eruit. Geen mooi bruin, maar niet om aan te zien. Hoe komt dat? Nou, ze is door haar broers weggejaagd, verstoten en aan het werk gezet. Misschien waren ze jaloers op haar omgang met de koning, konden ze dat niet zetten. In elk geval, ze waren ontstoken in woede en legden haar dwangarbeid op. In de zon de wijngaard bewaken. De wijngaard, de trots van die broers. Heel de dag door. Vossen en vogels weggagen, onkruid eruit halen. In de brandende zon, dan hier een rank in het gezicht, dan daar een striem door een boomtak. Maar ze moest blijven werken. En zodoende heeft ze haar eigen wijngaard, en daar wordt dan haar gezicht, haar lichaam, haar uiterlijk mee bedoeld, niet kunnen mooi houden. Zwartgebrand, wij zouden zeggen, zo rood als een kreeft, striemen en wonden. En toch lief'lijk. Net als die gordijnen van Salomo. Die waren mooi, gekleurd. Prachtig. Dat ben ik ook. Lief'lijk, wat de bruidegom aangenaam vindt. Maar daar bedoeld ze dus niet haar uiterlijk mee, haar gezicht mee. Dat is haar innerlijk. Haar stem, haar karakter, haar liefde en verlangen naar hem. Dat vindt de bruidegom heerlijk aan haar. Het aantrekkelijkste zit van binnen. En Salomo heeft daar oog, hart voor, dat weet ze.

De les is wel duidelijk. Natuurlijk, je mag en moet zorg aan je uiterlijk besteden. Maar I Petrus 3 zegt: het sieraad van een vrouw is niet het haar, het goud, de kleding, de gave huid, maar: de verborgen mens des harten van een zachtmoedige en stille geest voor God. En het gaat er wel om waar de je meeste aandacht aan besteed. Sta je langer voor de spiegel of bij de Bijbel stil 's morgens? Waar blink je in uit? In het mooiste van de klas zijn of als iemand met krukken loopt als eerste zeggen: ik draag je tas wel? Want je kunt er zo gaaf als wat uitzien, maar van binnen trots, hooghartig en egoïstisch zijn. Als je de meeste aandacht aan je uiterlijk besteedt trek ook aan bepaald soort jongens aan. Die daar alleen op letten. Maar dat verandert wel. Als je 40 bent zie je er niet meer uit toen je 20 was, als je 60 bent niet zoals toen je 40 was, en als je 80 mag zijn niet meer zoals toen je 60 was. Om nog maar te zwijgen van wat een ongeluk, een brandwond, een borstamputatie met het uiterlijk doet. Als dat het één en al was, dan zeg je een keer: ik ben op je uitgekeken, ik wil weer iemand die knapper, gaver eruit ziet. Schoonheid is tijdelijk en voorbijgaand. Maar die zachtmoedige geest voor God is blijvend, is onverderfelijk. Zo'n huwelijk houdt stand. En als ook dat verandert? Dat kan, dat door hersenbloeding, dementie iemands karakter ook veranderd en liefde. Wat dan? Dan is er nog een basis: Heere, U bracht ons samen, wij beloofde trouw voor Uw aangezicht, en U zult het werk van Uw handen bevestigen.

En zo weerspiegelt in een goede huwelijk iets van de verbintenis van de hemelse Bruidegom en Zijn aardse bruidskerk. Die van zichzelf zegt: ik ben zwart, doch lief'lijk. Zwart, we volgen de tekst, door verdrukking en vervolging. Dwangarbeid en marteling. In de zon van verdrukking gebracht. Gisteren stond een foto in de krant van de Nigeriaanse christin Alima Audu. Ontvoerd geweest door Boko Haran. Nee, echt mooi was zij niet. Geslagen, gestriemd, strepen op haar gezicht, maar: innerlijk schoon. Haar getuigenis, haar godsvrucht, haar zachtmoedigheid naar haar vervolgers toe. Zwart, doch lief'lijk. Aangenaam voor God door haar Godsvrucht en door haar lijden om Zijns Naam wil. Dat is het profiel van de Bruidskerk. Meer en meer op aarde. De koningstelg die hij zijn bruid wil noemen, is meest om haar inwendig schoon te roemen. Inwendig schoon. Voorbereidingsweek: aandacht voor je innerlijk. Je geestelijke gezindheden: zachtmoedigheid, gerichtheid op God, verlangen naar Hem, liefde tot Christus. Dat is de bruid die aan tafel wordt verwacht.

Want kijk je kunt wel uiterlijk er indrukwekkend uitzien. Dure merkkleding, sieraden aan je vingers en je armen en je hals, opgepronkt met make up, een hoed van € 300,--, woensdagavond in de kerk geweest, maar als er geen inwendig schoon is, geen liefde tot de bruidegom, geen verlangen naar God, dan is het niets. I Cor 13, maar had de liefde niet, zo

ware ik niets. Dan beter achter die eenvoudige hoofdbedekking, dat ontbreken of nagenoeg ontbreken van sieraden, en zonder merkkleding een hart dat Hem zoekt, naar Hem verlangt en Hem bemint. Inwendig schoon en lief'lijk. Dagelijkse verzorging van je innerlijk. Dagelijkse oefening in volgzzaamheid en gerichtheid op Gods eer.

Dat naar het beeld van Christus. Wat was Hij zwart: door de verdrukking en marteling. Geen gedaante noch heerlijkheid, geen gestalte dat wij Hem zouden begeerd hebben. Voor menselijk oog een gemartelde, een geschondene, een gegeselde, een gekruisigde. Maar Zijn ziel God opgedragen wilde Hem alleen behagen. Lief'lijk, innerlijk schoon. Innerlijk zo zuiver op Zijn Vader gericht. Om de schuld te dragen, Zijn Kerk te kopen, verzoening te volbrengen. Door vervolging en marteling geen gedaante noch glans, maar inwendig schoon. En door Zijn bloed en Geest maakt Hij zondaren tot bruid. Herschept Hij harten en legt er Zijn gezindheid in. Zijn trekken, Zijn gelijkvormigheid.

Zwart doch lief'lijk. Dan hoor ik iemand in de Bijbel nog dieper zeggen. Zwart: aan de buitenkant vol van vlekken, zondevlekken. Petrus, Driemaal had Hij zijn Meester verloochend. Met vloeken en zweren. Zwarte vlekken op zijn levenskleed. En als dat nog de enige waren. Maar er zitten er zoveel meer. Al die zonden, al die overtredingen, zoveel vlekken op mijn levenskleed. Maar Gij weet dat ik U liefheb. Dat is toch die lief'lijkheid. Dat zegt ook de bruid in vers 7. Gij Dien mijn ziel liefheeft. U heb ik lief. Dat is die schoonheid en die lief'lijkheid ten top. Liefde tot de Bruidegom. Mijn ziel heeft U lief. Liefde als wederliefde. Aangestoken door Zijn liefde. Zijn liefde is de eeuwige volle vlam. Eeuwige liefde, liefde die Zichzelf gegeven heeft. Ik voor u, daar gij anders..... Liefde die altijd ten volle brandt. En als die liefde mijn hart raakt, gaat de kaars van mijn wederliefde ook branden. Aangestoken door Zijn liefde. Dat is dat dat inwendig schoon. Dat maakt lief'lijk in Zijn oog. Dat is het bruiloftskleed van de avondmaalganger.

Nou kan het zijn dat u, dat jij zegt: Toch vind ik dat heel wat. Om dat zo van jezelf te kunnen zeggen. Ik ben lief'lijk voor God. Want ik ben inwendig schoon door de wederliefde die ik kennen mag. En ik verlang naar Hem en naar Zijn inzettingen, en ik verlang Zijn eer te zoeken, en de gerechtigheid te leven, de zonde te haten. Ik vind dat nogal wat om dat van mezelf te zeggen. Ik vraag me wel eens af, is dat er wel? Is dat er wel echt? Want het is soms zo onmerkbaar, onvoelbaar in mijn hart, als ik het al heb is het wel bitter, bitter weinig.

Om te beginnen, het is Bijbels om het te weten van jezelf. Als we de Psalmen lezen dan zingen ze: God heb ik lief.... Zeker weten. Psalm 116 is dat. En Psalm 119: ik verlang naar Uw wetten in inzettingen. Psalm 63: ik zoek U. En noem maar op. Dus dat is wel de gewone stand die de Heere

geeft. Maar hoe kom ik daar dan aan? Het antwoord: door de omgang met Christus. En omgang met Christus is: als een goddeloze tot Hem vluchten. Als een goddeloze: niet als iemand die misschien toch een klein beetje berouw en liefde en verlangen heeft, maar als iemand die het niet heeft van nature. Als iemand met een hart zonder enige geestelijk goed: onbekwaam tot enig geestelijk goed. Vluchten tot Christus. Bij U is vergeving en bij U is Uw Geest. En hoe vaker je dat doet, hoe intenser je dat doet, hoe meer het er komt. Door de omgang met Christus komt er het inwendig schoon. Altijd, eerst tot Christus als een van nature inwendige vruchteloze. Mijn hart is koud, ijskoud, zit geen vonkje warmte voor God en Zijn Christus en Zijn dienst in. Als steen. Hoe krijg ik dat warm? Door een beetje te wrijven? Och.... Nee, door het in het vuur te houden. En het vuur maakt de steen warm. En zodra je de steen uit het vuur haalt begint het afkoelingsproces. Hoe wordt mijn ijskoude hart, stenen hart warm? In het vuur van Christus' genade. Zijn vuur verwarmt mijn koude stenen hart. Maar zodra ik mijn hart weer uit Christus' liefde haal, begint de afkoeling. Hoe vaker in het vuur hoe warmer. Hoe vaker tot Christus vluchten, hoe warmer van wederliefde, verlangen mijn hart wordt, hoe lieflijker. Eerst de omgang met Christus, dan de vrucht van liefde. Je moet niet zeggen: als de steen warm is, zal ik hem in het vuur houden. Als ik Jezus liefheb dan zal ik tot Hem gaan. Nee, tot Jezus gaan goddeloos en liefdeloos, en je zult liefde ontvangen uit Hem.

En als die liefde wegvalt bij mij? Weggevoerd door onachtzaamheid? Dan is dit de basis: Hij heeft me gekregen van Zijn Vader. En daarom zal de verbintenis altijd blijven. Dat verzegelt Hij bij brood en beker!

2 verlangend naar de Bruidegom

En die liefde die verraadt zichzelf in vers 7. Zeg mij, waar Gij weidt, waar Gij de kudde leert in de middag. Dat meisje uit Sulamith ze wil Salomo graag zien en even bij hem zijn. Al is het midden op de dag, in de hete middag van Oud Israel, en weet ze dat hij 's avonds wel naar huis zal komen en haar op zal zoeken, ze wil zo graag nu al naar Hem toe. Het duurt haar te lang dat ze Hem niet ziet. Daarom vraagt ze: waar leert U de kudde in de middag? Want dan lopen de schapen niet, dat is veel te heet, dan mogen de schapen legeren en de herder heeft een hutje gemaakt, een tent om in de schaduw te kunnen zitten en de wacht over de kudde te houden. Je weet maar nooit of er één weg wil dwalen of dat er een roofdier langskomt. Waar bent U in de middag? De avond duurt me nog te lang.

Mooi als dat zo is. In je verkeringstijd. De dag, de week duurt je al gauw te lang dat je elkaar niet ziet. Mooi, als dat als je pas getrouwd bent zo is. Je ziet elkaar nooit vaak genoeg. Heerlijk als je man onverwachts even thuiskomt tussen de middag. Heerlijk als dat na 2 jaar nog zo is, na

10 jaar, na 25, na 40 jaar nog zo is. Daar moet je wel wat voor doen, daar moet je wel aandacht voor elkaar hebben en aan elkaar geven. Je vrouw koesteren als groot geschenk van God en dat doe je niet als je elkaar alleen 's avond laat nog even ziet.

Waar levert u? Want ik verlang naar u? Waarom zou ik zijn als één die ronddwaalt bij allerlei kudden en maar zoekt en zoekt. En die zich een beetje bedekt houdt om niet op te vallen. Van wie de mensen denken, wat zoekt ze eigenlijk? Wat wil ze van allerlei tenten van herders bij wie ze maar kijkt of haar verloofde er soms in is? En dan geeft Salomo een bijzonder antwoord. Hij zegt niet: ik kom al. Nee, dat kan niet. Als uw vrouw midden op de dag sms't : ik wil zo graag even zien, ja, je kunt niet ineens uit de vergadering weglopen of je werk in de steek laten. Salomo kan niet weg van zijn herders en zijn schaapskudden zo midden op de dag. Maar hij zegt: als je wilt weten waar ik ben, let op de sporen van de schapen. Want elke dag volg ik hetzelfde spoor naar een vast plek. Dus daar is het gras platgetrapt. Of helemaal weg, zodat er een zandpaadje is gekomen. Nou, als je dat volgt, dan kom je vanzelf op de plek waar ik ; 's middags altijd ben. Daar ben ik. Daar kom ik langs om de herders te inspecteren en naar de schapen te kijken. Volg de schapensporen maar, dan kom je op de plek waar je mij aantreft en waar ik me laat vinden.

En hierdoorheen glinstert de omgang van de bruidskerk met de hemelse Bruidegom. Is het nooit je verlangen: Heere Jezus, waar bent U? Vooral in de middag, onder de hete zon van verdrukking, beproeving, aanvechting, Heere Jezus, waar bent U? O ja, ik mag weten dat u de mijne bent en ik de Uwe, maar ik ben zo graag bij U. Dat u mij omhelst en uw liefde laat ervaren. En die tijd van verlatenheid, van verdrukking, beproeving, aanvechting, valt zo zwaar en zo lang. En zulke tijden zijn er in het geestelijk leven, dat de Heere Zich verbergt. Dat kan zijn vanwege je zonden en je eigen onachtzaamheid. Dat kan ook zijn in Gods wijsheid en beproeving. Maar hoe dan ook, het valt zo zwaar, Heere Jezus wanneer merk ik weer iets van U? ja, dan kun je bidden, dan kun je Bijbel lezen, maar Jezus is er niet in. En als je niet lauw bent, dan heb je dan niet genoeg aan, ben je niet tevreden dat je tenminste toch trouw gebeden hebt en weer Bijbel gelezen, dus mijn plichten gedaan heb. Maar dan verlangt mijn ziel naar Hem. Naar Zijn liefde en de uitingen daarvan in je hart.

Heere Jezus, waar bent u, want ik dwaal en zwerf maar wat rond. Moedeloos, neerslachtig, zonder glans. Dan geeft Jezus niet altijd direct het antwoord dat je wilt. Hij verschijnt niet altijd direct aan je ziel. Dat je direct overstelpt wordt en voelt en ervaart dat je van Hem bent. Nee, in Zijn wijsheid doet Hij het we eens of vaak anders. Waarom? Nou, Hij zou je luiheid in de kaart kunnen spelen. Hij zou kunne toetsen of je verlangen

echt is, of het je waard is, of Hij je wat waard is. Hij kan het verlangen willen louteren, zuiveren en verdiepen, zodat de schreeuw naar Hem sterker, vuriger wordt.

Wat doet Jezus dan als Hij niet direct Zich openbaart? Nou, let op de sporen van de schapen. Hoe Ik al mijn schapen heb geleid. Al de eeuwen van Mijn Kerk door. Volg die. Zoek die, waar staan de voetstappen van de schapen die Ik heb geleid. Zoek maar in de Bijbel. Lees de levens van Abraham eens. Van Jakob, van Jozef. Van Mozes, van Elia. Van David, van Petrus. Zoek de sporen waarlangs de Heere hen geleid heeft. Waar je die vooral vindt? In de Psalmen. Daar hoor je de voetstappen van de schapen. In hun klagen en smeken, hun loven en danken, hun zoeken en hunkeren, hun verwachten en verwonderen. Lees eens over mensen uit de kerkgeschiedenis. Hoe de Heere hen geleid heeft. Vraag eens aan schapen in de gemeente. Hoe zij geleid zijn, tot de Heere, tot Zijn tafel. Mooi als dat kan. Wat zie je dan, wat leer je dan? Al die schapen zijn beproefd, hebben tijden gekend van wachten, dat het leek dat er niks van terecht zou komen van wat de Heere had beloofd. Wat zie je dan? Ze hebben soms eigen wegen bewandeld. Abraham bij Hagar, Mozes toen hij zelf alvast een Egyptenaar doodsloeg, Petrus toen hij zei: at zal geenszins geschieden. Wat zie je dan ook? God maakt het waar op Zijn tijd. Er mag verwachting zijn. Verwachting dat de Heere het doet en alles vervult op Zijn tijd en wijze. Ga de sporen maar na waarlangs de Heere Zijn schapen heeft geleid. Zoek, lees, bid, verwacht, worstel en zie uit.

En wat zie je dan? Waar komt Jezus? Waar laat Hij Zich vinden? In de woningen der herders. In de tenten van de herders. Daar waar de onderherders Zijn dienst bedienen. In het huis waar dat gebeuren mag: de eredienst. Daar verschijnt Hij. In de bediening van het Woord, in de bediening van de sacramenten, daar laat Hij Zich vinden. Daar komt Hij langs om zo te zeggen. Dat is de plaats waar Hij Zich bij uitstek laat vinden. In een tijd van beproeving, verdrukking, kruisdragen, aanvechting. In Zijn huis, in de woning der herders, daar openbaart Hij Zich. Daar spreekt Hij van genade en vrede. Daar klinkt Zijn Woord en de nevels trekken op en Hij raakt je hart. Daar wordt Zijn offer bediend en Hij legt het in je hart. Daar spreekt Hij zo dat je merkt: Hij kent me en Hij doorgrond me en Hij heeft mij op het oog en in het hart. Daar laat Hij bedienen Zijn Evangelie dat nodigt en goddelozen welkom heet.

Kent u dat?

En het Heilig Avondmaal is daar aan de éne kant het zegel van: dat doe Ik. Is het niet nu, dan een volgende keer. maar Ik zal u niet begeven en niet verlaten. Ik zal uw geloof voeden en sterken tot in het eeuwige leven. Blijf Mij verwachten. Blijf Mijn komst verwachten. En aan de

andere kant kan het Heilig Avondmaal ook de vervulling zijn: dat Hij juist daarin komt en je hart met Zijn liefde vult en alle nevels wegneemt en zo nabij je komt dat je het Ik voor u mag horen, mag zien, mag ervaren, mag proeven.

Daar laat Hij Zich vinden. In de woning der herders. Daar openbaart Hij Zich, merkbaar, voelbaar. Zo gaat de pelgrimsstoet voort. Zo gaat de bruidskerk voort. In het spoor der schapen van alle eeuwen. Zoekend en hopen, wachtend en verwachting. Smekend en ontvangend. Zo is het spoor der schapen. Van woning tot woning. En waar eindigt dat spoor? In de eeuwige woning. Waar Hij Zich openbaart. De meerdere Salomo. Ten volle in Zijn liefde, Zijn rijkdom. O de helft was ons niet aangezegd, en minder dan de helft hebben we geloofd en ervaren. Dan in het hemels huis van de opperste Herder. En mijn inwendig schoon wordt volmaakt. Gezuiverd, gereinigd, aangesloten op eeuwige bronnen van goddelijke liefde. Altijd brandend van liefde, van eer en lof aan Hem en het Lam. Altijd met de Heere zijn. Als het dan maar zijn mag:

hoe dichter ik nader tot het huis van mijn Vader
hoe sterker ik neig naar de eeuwige woning
waar het heil van mijn Koning mij wacht naar de krijg.

Amen